

Willen is het tweede (losstaande) deel van een trilogie over *Het leven van de geest*, waaraan Hannah Arendt de laatste jaren van haar leven heeft gewerkt. Eerder verscheen het succesvolle *Denken*.

Bestaat er zoiets als een vrije wil? En is deze wil in staat om handelingen en gebeurtenissen te veroorzaken of het verloop ervan te beïnvloeden? In dat geval ligt het verloop van de geschiedenis niet (helemaal) vast: wat we doen, zouden we ook niet kunnen doen; wat gebeurt, zou ook niet (of op een andere manier) kunnen gebeuren. Niet de noodzaak, maar het toeval of de contingentie bepaalt dan de geschiedenis. De westerse filosofie heeft het hier altijd moeilijk mee gehad. De contingentie is immers de prijs voor de vrijheid, en slechts weinige filosofen hebben zich bereid getoond om deze prijs te betalen.

Staat het denken in het teken van de harmonie tussen ik en mezelf, dan staat het willen in het teken van het gevecht tussen 'ik-wil' en 'ik-wil-niet'. Dit gevecht tussen de wil en zijn tegenwil kan alleen worden beëindigd door te handelen.

De Duits-Joodse filosofe Hannah Arendt (1906-1975) was hoogleraar aan de universiteit van Chicago en aan de New School for Social Research in New York. Ze is bekend van haar boeken *Eichmann in Jeruzalem*, *Vita activa* en *Het leven van de geest*.

Over *Denken* schreef dagblad *Trouw*:

'Onvoorstelbaar is het gemak waarmee Arendt collega's uit het verleden

tot haar gespreksgenoten maakt en prikkelend de manier waarop ze de geschiedenis van de filosofie zo'n beetje eigenhandig herschrijft.'